

Consultatie wet eigen bijdrage huishoudelijke hulp

Welke opmerkingen heeft u bij het Wetsvoorstel eigen bijdrage huishoudelijke hulp?

Wij hebben kennisgenomen van het eindrapport van de VNG betreffende de uitvoeringstoets op de invoering van passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp en aanpassing van de indexatie van het abonnementstarief. Wij onderschrijven de bevindingen uit dit eindrapport. Afgezien daarvan treft u -hierbij ook onze reactie op het wetsvoorstel.

De doelstelling van de invoering van het abonnementstarief staat haaks op de effecten van het huidige wetsvoorstel.

Het abonnementstarief is destijds ingevoerd met de achterliggende gedachte dat het zou zorgen voor minder regeldruk en minder kans op fouten doordat de systematiek werd vereenvoudigd en daarmee ook de uitvoeringskosten verlaagt. Het abonnementstarief moest ervoor zorgen dat cliënten precies wisten waar ze vooraf aan toe waren. Het zou de stapeling van eigen bijdrage voor ondersteuning en zorg moeten beperken.

In het voorliggende voorstel neemt de complexiteit, regeldruk en benodigde capaciteit aanzienlijk toe. De drie zorgwetten Zvw, Wlz en Wmo kennen allemaal hun eigen bijdrageregeling. Binnen de Wmo is ook nog eens sprake van 2 verschillende eigen bijdrageregelingen en daar komt er met dit voorstel nog eentje bij. Dit is voor cliënten niet meer te overzien en voor consulenten niet meer uit te leggen.

Met de invoering van het abonnementstarief zagen we dat inwoners een overstap naar de Wlz steeds vaker uitstelden vanwege de hogere eigen bijdrage. Daardoor krijgen zij niet de meest passende ondersteuning en wordt er een onevenredig beroep gedaan op de Wmo. Ook bleek zoals verwacht de invoering van het abonnementstarief een aanzuigende werking te hebben op de Wmo. Met name het gebruik van de huishoudelijke hulp, maar ook het gebruik van andere Wmo voorzieningen nam aanmerkelijk toe.

De pauze berichten leiden tot een enorme uitvoeringslast zowel administratief als ook voor de consulenten. We verwachten dat het zal leiden tot veel vragen en discussie bij cliënten. Een pauzebericht is een besluit van een overheidsorgaan en daar hoort een beschikking aan ten grondslag te liggen. Tegen een beschikking kan bezwaar worden gemaakt. Het kunnen vaststellen of er geen gebruik is gemaakt van de ondersteuning als gevolg van gebeurtenissen die redelijkerwijs niet aan de cliënt te wijten zijn, is nauwelijks uitvoerbaar voor gemeenten.

De aanzuigende werking wordt met deze regeling niet opgelost.

Het abonnementstarief heeft ook gezorgd voor een aanzuigende werking op andere ondersteuning vanuit de Wmo welke met deze regeling buiten schot blijft. De passende

eigen bijdrage wordt immers enkel opgelegd voor de hulp bij het huishouden. De meerpersoonshuishoudens onder de AOW-gerechtigde leeftijd zijn nog steeds vrijgesteld van de eigen bijdrage terwijl dit over het algemeen de groep is met de hoogste inkomens. Dit zorgt voor rechtsongelijkheid. Het aantal cliënten met een Wmo-indicatie voor hulp bij het huishouden en een inkomen van meer dan 185% van het sociaal minimum is beperkt. Zij zullen er naar verwachting niet zo snel voor kiezen om particuliere hulp te zoeken. Het verschil in eigen bijdrage is namelijk te verwaarlozen voor deze doelgroep en zij hechten aan de huidige vertrouwde hulp. Wellicht zal de instroom van de betreffende doelgroep enigszins teruglopen maar de grootste stijging zat volgens onderzoek zowel in de middeninkomens in de categorieën van € 30,000 tot € 40.000 als van € 50.000 tot € 100.000.-. In het wetsvoorstel blijft de eerstgenoemde categorie alsnog buiten schot.

De aannames in de regeling zijn niet reëel en risicovol voor gemeenten.

Er is uitgegaan van een uurtarief van € 29.- per uur en een gemiddelde van 2 uur per week. In de gemeente Bronckhorst ligt dit gemiddelde over alle indicaties op 2,5 uur per week. Het uurtarief bedraagt in 2023 al € 32.40 per uur.

De regeling gaat gepaard met een uitname uit het Gemeentefonds van 95 miljoen omdat de verwachting is dat de uitgaven aan huishoudelijke hulp zullen dalen en de inkomsten uit de eigen bijdrage zullen stijgen. Deze uitname vindt al in 2025 plaats terwijl er dan nog geen enkel zicht is op hoe de regeling uit zal pakken. Bovendien staat met name in de implementatiefase de uitvoeringscapaciteit onder druk en is structureel meer mankracht nodig om één en ander goed in te kunnen regelen.

Verwacht u dat het wetsvoorstel effect zal hebben op u of uw organisatie, en zo ja, op welke manier? Zijn er effecten van het wetsvoorstel die niet beschreven staan in de toelichting en zo ja welke zijn dit?

- Invoering en standaardisering van een pauze in de inning van de eigen bijdrage leidt enerzijds tot minder opbrengsten uit de eigen bijdrage en anderzijds verhoogt het de druk op de uitvoeringscapaciteit.
- De invoering van de pauze regeling heeft een structurele impact op de uitvoering.
- De invoering van de pauze regeling zorgt er ook voor dat de administratieve lasten bij de zorgaanbieder toenemen en dit terwijl zorgaanbieders toch al te maken hebben met krapte.
- We verwachten dat de afname van het Wmo-gebruik van huishoudelijke hulp gering zal zijn.
- De indexatie van het abonnementstarief heeft een positief effect.

Welke suggesties en verbeteringen stelt u voor bij het Wetsvoorstel eigen bijdrage huishoudelijk hulp?

- Aanpassing van het gemiddelde uurtarief in de berekening naar reële tarieven.
- Aanpassing in de berekening van het gemiddelde aantal uren hulp bij het huishouden dat wordt ingezet.
- Inkomensgrens verlagen.
- Voldoende financiële dekking voor de uitvoeringskosten.
- Ruimer de tijd voor de implementatie.
- Indexeren van de eigen bijdrage in 2023 en 2024.
- Toepassing van de pauze bij voorkeur achterwege laten maar in ieder geval uniform regelen.
- Zo nodig implementatietijd aanpassen.
- Meerpersoonshuishoudens onder de AOW-leeftijd meenemen in de regeling.
- Zorg ervoor dat de complexiteit en ongelijkheid in de eigen bijdrageregelingen afneemt door een onderzoek te doen naar op elkaar afgestemde en afgewogen eigenbijdrageregelingen voor alle wetgeving waarin inwoners die zorg en ondersteuning nodig hebben naar rato bijdragen. (Wlz, Zvw, Wmo).
- Alle Wmo voorzieningen onder de passende eigen bijdrage laten vallen.